

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
Факультет журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 15. МЕТОДИ ЕМПІРИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ КОМУНІКАЦІЙ

для студентів

Освітньої програми:	Журналістика
Рівня вищої освіти:	другого (магістерського)
на здобуття освітнього ступеню:	магістра
за спеціальністю:	061 Журналістика
галузі знань:	06 Журналістика

Робоча програма **Методи емпіричних досліджень комунікації**
галузі знань 06 Журналістика, спеціальності: 061 Журналістика

Розробник: **Мітчук О. А.**, доктор наук із соціальних комунікацій, професор кафедри
соціальних комунікацій

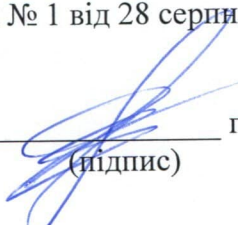
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальних комунікацій

Протокол № 1 від 27 серпня 2020 року

Завідувач кафедри доц. Золяк В. В.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету журналістики

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 року

Голова проф. Мітчук О. А.
(підпис)

Гарант освітньої програми «Журналістика» зі спеціальності 061 «Журналістика» у галузі
знань 06 «Журналістика» рівня вищої освіти другого (магістерського)

проф. Мітчук О. А.
(підпис)

@ Мітчук О. А., 2020

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3/3	<p>Рівень вищої освіти: другий (магістерський)</p> <p>Галузі знань: 06 Журналістика Спеціальність: 061 Журналістика</p>	Обов'язковий освітній компонент	
Змістових модулів – 1		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90/90		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
30 год.		80 год.	
Індивідуальні завдання:			
30 год.			
Вид контролю: залік			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Методи емпіричних досліджень комунікацій» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Журналістика» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 «Журналістика».

Метою викладання даної дисципліни є формування знань та навичок у плануванні, проведенні емпіричних та теоретичних соціальних досліджень та аналізі даних досліджень. Протягом навчання студенти прослухають низку сучасних дисциплін, без яких не можливе формування сучасного дослідника-журналіста.

Завдання курсу: знати застосування для аналізу соціальних мереж, вміти збирати дані для дослідження цих мереж, знатиме головні їх характеристики; вміти: знаходити та отримувати статистичну інформацію з відкритих джерел, перетворювати дані, готувати їх для аналізу у статистичному середовищі R, здійснювати у ньому елементарний попередній статистичний аналіз інформації, за результатами аналізу будувати графіки та діаграми довільного рівня складності, перевіряти статистичні гіпотези та робити висновки за їх результатами, реалізовувати прогностичні моделі засобами R, аналізувати їх та презентувати результати; вмітимуть оперувати існуючими математичними моделями, використовувати їх для опису та прогнозу процесів у журналістиці, формулювати задачі для моделювання процесів, застосовувати їх у створенні нових, більш складних, моделей; знатимуть теоретичні основи застосування «якісного підходу» у проведенні інтерв'ю для вирішення соціологічних дослідницьких завдань, вмітимуть проводити фокусовані групові дослідження, глибинні інтерв'ю та ін; вмітимуть здійснювати соціологічний аналіз документів.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до когнітивної гнучкості.

Фахові компетентності:

ФК3. Здатність виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної чи недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ФК5. Здатність здійснювати професійну діяльність, керуючись нормами українського та міжнародного законодавства у сфері медіа; дотримуватись принципів журналістської етики.

ФК8. Здатність ухвалювати рішення в складних і непередбачуваних умовах дослідницької та/або інноваційної роботи, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

Результати навчання за дисципліною

Опанування дисципліною «Методи емпіричних досліджень комунікацій» забезпечить наступні результати:

ПР 4. На основі інформаційних технологій застосовувати наукові методики збирання, оброблення та інтерпретації даних.

ПР 7. Оцінювати проблемні питання в діяльності сучасних медіа організацій, застосовуючи знання з різних предметних галузей.

ПР 12. Володіти навичками цілісного підходу до аналізу проблем, приймати нестандартні рішення, вирішувати проблемні ситуації

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження

Спостереження. Вимірювання. Порівняння. Узагальнення. Експеримент. Опитування. Інтерв'ю. Бесіда. Експертна оцінка. Метод «мозкового штурму». Морфологічний метод аналізу. Метод асоціації та аналогій.

Література: основна (1,2,3,7, 11 13) додаткова (2,3,4,5,6,7,14)

Тема 2. 2.Теоретичні методи й методи конструювання ідей та теорій

Загальнонаукові методи теоретичного дослідження. Методи побудови гіпотез та теорій. Конструктивно-генетичний метод. Аксиоматичний метод. Евристичні методи. Аналогія. Мозковий штурм. Синектика. Теорія розв'язання винахідницьких завдань.

Література: основна (1,2,3,7, 11 13) додаткова (2,3,4,5,6,7,14)

Тема 3. Психологічні та психолінгвістичні методики дослідження.

Інтерв'ю. Метод фокус-груп. Анкетування. Тріангуляція як метод валідації результатів дослідження. Метод аналізу. Компаративний аналіз контент-аналіз. Наративний аналіз.

Література: основна (1,2,3,7, 11 13) додаткова (2,3,4,5,6,7,14)

Тема 4. Загальнонаукові, експериментальні, природничі, статистичні, математичні методи

SWOT-аналіз його поняття і основні елементи. Характеристика системний аналіз. Івент-аналіз (аналіз подієвих даних), дослідницькі операції івент-аналізу. Узагальнення та інтерпретація. Інтент-аналіз. Застосування інтент-аналізу.

Література: основна (1,2,3,7, 11 13) додаткова (2,3,4,5,6,7,14)

Тема 5. Соціокомунікаційна дійсність: наукові підходи до вивчення

Наукове та повсякденне пізнання. Основні поняття методології дослідження. Специфіка методології досліджень соціальних комунікацій. Стратегія наукового дослідження. Основні наукові підходи дослідження соціальних комунікацій.

Література: основна (1,2,3,7, 11 13) додаткова (2,3,4,5,6,7,14)

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.												
Тема 1. Загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження	18	4	2		6	6	18	2				16
Тема 2. Теоретичні методи й методи конструювання ідей та теорій	18	4	2		6	6	16					16
Тема 3. Психологічні та психолінгвістичні методики дослідження.	18	4	2		6	6	20	2	2			16
Тема 4. Загальнонаукові, експериментальні, природничі, статистичні, математичні методи	18	4	2		6	6	16					16
Тема 5. Соціокомунікаційна дійсність: наукові підходи до вивчення	18	4	2		6	6	20	2	2			16
Разом за змістовим модулем 1	90	20	10	–	30	30	90	6	4	–	–	80
Усього годин	90	20	10	–	30	30	90	6	4	–	–	80

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження	2/-
2.	Теоретичні методи й методи конструювання ідей та теорій	2/-

3.	Психологічні та психолінгвістичні методики дослідження.	2/2
4.	Загальнонаукові, експериментальні, природничі, статистичні, математичні методи	2/-
5.	Соціокомунікаційна дійсність: наукові підходи до вивчення	2/2
	Разом	10/4 год.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження	6/16
2.	Теоретичні методи й методи конструювання ідей та теорій	6/16
3.	Психологічні та психолінгвістичні методики дослідження.	6/16
4.	Загальнонаукові, експериментальні, природничі, статистичні, математичні методи	6/16
5.	Соціокомунікаційна дійсність: наукові підходи до вивчення	6/16
	Разом	30/80 год.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1:				
Тема 1. Загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження Спостереження. Вимірювання. Порівняння. Узагальнення. Експеримент. Опитування. Інтервю. Бесіда. експертна оцінка. Метод «мозкольного штурму». Морфологічний метод аналізу. Метод асоціації та аналогій.	Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.	Теоретичне усне опитування або міні-тест	<i>основна</i> (1,2,3,7, 11, 13) <i>додаткова</i> (2,3,4,5,6,7,14)	12
Тема 2. Теоретичні методи й методи конструювання ідей та теорій Загальнонаукові методи теоретичного дослідження. Методи побудови гіпотез та теорій. Конструктивно-генетичний метод. Аксиоматичний метод. Евристичні методи. Аналогія. Мозковий штурм. Синектика. Теорія розв'язання винахідницьких завдань.	Взаємооцінювання (peer assessment) захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.	Теоретичне усне опитування або міні-тест	<i>основна</i> (1,2,3,7, 11, 13) <i>додаткова</i> (2,3,4,5,6,7,14)	12
Тема 3. Психологічні та психолінгвістичні	Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань	Опитування, тестовий контроль.	<i>основна</i> (1,2,3,7, 11)	12

<p>методики. Інтерв'ю. Метод фокус-груп. Анкетування. Триангуляція як метод валідації результатів дослідження. Метод аналізу. Компаративний аналіз контент-аналіз. Наративний аналіз.</p>	<p>Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>	<p>Кейс-метод (аналіз педагогічних ситуацій)</p>	<p>13) додаткова (2,3,4,5,6,7,14)</p>	
<p>Тема 4. Загальнонаукові, експериментальні, природничі, статистичні, математичні методи SWOT-аналіз. Поняття й основні елементи SWOT-аналізу. Системний аналіз. Івент-аналіз (аналіз подієвих даних), дослідницькі операції івент-аналізу. Узагальнення та інтерпретація. Інтент-аналіз. Застосування інтент-аналізу.</p>	<p>Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>	<p>Опис ідеї власного дослідження</p>	<p>основна (1,2,3,7, 11 13) додаткова (2,3,4,5,6,7,14)</p>	<p>12</p>
<p>Тема 5. Соціокомунікаційна дійсність: наукові підходи до вивчення Наукове та повсякденне пізнання. Основні поняття методології дослідження. Специфіка методології досліджень соціальних комунікацій. Стратегія наукового дослідження. Основні наукові підходи дослідження соціальних комунікацій.</p>	<p>Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>	<p>Опитування, тестовий контроль. Кейс-метод (аналіз педагогічних ситуацій)</p>	<p>основна (1,2,3,7, 11 13) додаткова (2,3,4,5,6,7,14)</p>	<p>12</p>

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

ТЕМА 1. Поняття наукового дослідження та вимоги до нього

1. Наука як система знань. Основні поняття науки.
2. Поняття наукового дослідження: основні ознаки та характеристики.
3. Вимоги до визначення наукових досліджень.
4. Основні види наукових досліджень.

Ключові слова: наука, наукова ідея, гіпотеза, судження, принцип, поняття, закон, науковий факт, метод, методика, методологія, наукове дослідження, ознаки, функції.

Питання для самоконтролю до теми 1

1. Дайте визначення поняття «наука» та необхідність її виникнення.
2. Що таке наукова ідея та її види ?
3. Що таке наукова гіпотеза та її стадії?
4. Які існують форми наукових досліджень ?
5. Які ви знаєте ознаки та результати наукових досліджень?
6. Що таке ефективність наукових досліджень і від чого вона залежить?

ТЕМА 2. Поняття методології наукових досліджень та її види

1. Методологія дослідження.
2. Фундаментальна або філософська методологія. Загальнонаукова методологія.
3. Загальнонаукові принципи дослідження.
4. Конкретнонаукова методологія. Методи і техніка дослідження.

Ключові слова: ідея, метод, методика, методологія, діалектика, діалектичний підхід, фундаментальний принцип, загальнонаукова методологія, мета діяльності, завдання діяльності, структура діяльності, предмет діяльності, засіб діяльності, процедури діяльності, концепція.

Питання для самоконтролю до теми 2

1. Що є методологічною основою дослідження? Дайте розгорнуту відповідь.
2. Опишіть основні функції та принципи методології дослідження.
3. Охарактеризуйте основні функції, які виконує філософська методологія.
4. Охарактеризуйте основні загальнонаукові принципи дослідження.
5. Розкрийте суть конкретно наукової методології.
6. Назвіть різницю між методом та методикою наукового дослідження.

ТЕМА 3. Емпіричні методи наукового дослідження

1. Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження
2. Спостереження як емпіричний метод наукового дослідження
3. Емпіричні методи: вимірювання, порівняння, узагальнення
4. Експеримент.
5. Інші емпіричні методи дослідження

Ключові слова: верифікація, емпіричне дослідження, валідність, діагностична сила, надійність, репрезентативність, спостереження, вимірювання, порівняння, експеримент, узагальнення, бесіда, рейтинг, експертна оцінка, опитування.

Питання для самоконтролю до теми 3

1. Розкрийте сутність поняття „емпіричне дослідження”.
2. Розкрийте сутність поняття „верифікація”.
3. Назвіть основні вимоги до емпіричних методів.
4. Назвіть етапи проведення спостереження
5. Розкрийте сутність методу вимірювання.
6. Розкрийте сутність методу порівняння. Назвіть види порівняння.

ТЕМА 4. Теоретичні методи наукового дослідження

1. Сутність теоретичних методів наукового дослідження.
2. Характеристика основних теоретичних методів наукового дослідження.
3. Особливості логічного та хронологічного підходів при проведенні теоретичних досліджень.

Питання для самоконтролю до теми 4

1. В чому полягає особливість теоретичних методів наукового дослідження?
2. Дайте характеристику основних етапів проведення теоретичних досліджень.
3. Які серед загальнонаукових методів найчастіше використовуються на теоретичному рівні дослідження?
4. У чому полягає зміст методів порівняння, формалізації та абстрагування?
5. Охарактеризуйте сутність гіпотетичного підходу при проведенні наукового дослідження на теоретичному рівні.
6. На чому ґрунтується аксіоматичний підхід у теоретичних дослідженнях?

ТЕМА 5. Зміст та складові науково-дослідного процесу

1. Алгоритм науково-дослідного процесу.
2. Організаційна стадія науково-дослідного процесу.
3. Дослідна стадія науково-дослідного процесу.
4. Завершальна стадія науково-дослідного процесу.
5. Ефективність наукових досліджень.

Питання для самоконтролю до теми 5

1. Які є стадії науково-дослідного процесу? Охарактеризуйте окремі стадії науково-дослідного процесу.
2. Дайте визначення об'єкту й предмету дослідження.
3. Назвіть загальні критерії обґрунтування теми наукового дослідження.
4. Охарактеризуйте етапи створення нової інформації.
5. Розкажіть про формулювання попередніх висновків і рекомендацій.
6. Що представляють собою плани наукового дослідження? Яких принципів потрібно дотримуватися при розробці плану?

Разом індивідуальної роботи – 30 годин.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Інтерактивні лекції, евристичне навчання, кейс-метод, лекції-дискусії, мозковий штурм, обмін думками (think-pair-share), практико-орієнтоване навчання, творчий метод, тренінги в активному режимі

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, тестова перевірка знань, поточні контрольні роботи, підсумковий контроль (залік).

11. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Соціально-психологічне визначення науки та методів наукового дослідження.
2. Предмет та поняття про науку, її сутність, історичні аспекти розвитку.
3. Процес пізнання, його види та структура, понятійний апарат, зміст і функції науки.
4. Наука як система знань, закономірності її розвитку.
5. Гіпотеза, докази та формування теорій.
6. Класифікація науки, взаємозв'язок між трьома розділами наукового знання: природознавством, суспільними (соціальними) науками і філософією.
7. Організація наукової діяльності в Україні та в вищих навчальних закладах. Наукові школи, їх головні ознаки.
8. Наукові комунікації.
9. Наукова-дослідницька діяльність.
10. Наукові установи. Кадри наукових установ.
11. Наукова продукція.
12. Методологія наукового дослідження
13. Поняття про методологію наукового дослідження, види та функції досліджень.
14. Методика вибору проблеми та теми дослідження, формування ідеї та гіпотези.
15. Визначення поняття методології.
16. Фундаментальна або філософська методологія, загально наукова методологія, конкретно наукова методологія.
17. Метод сходження від абстрактного до конкретного.
18. Метод ідеалізації.
19. Метод формалізації.
20. Аксиоматичний метод.
21. Рівні пізнання в методології наукових досліджень.
22. Загальна і часткова методологія науки.
23. Поняття про ідею та парадигму.
24. Методи та техніка наукових досліджень, їх класифікація.
25. Методи емпіричного дослідження.
26. Методи теоретичного дослідження.
27. Експеримент та його характерні особливості в процесі дослідження.
28. Аналіз і синтез, індукція і дедукція, історичний і логічний методи дослідження.
29. Гіпотеза і докази у наукових дослідженнях.
30. Способи встановлення істини: безпосередній і опосередкований.
31. Методика здійснення наукових досліджень у психології та соціології.
32. Стадії наукових досліджень: організаційна, дослідна, узагальнення, апробація, реалізація результатів.
33. Психологія і технологія наукової роботи.

34. Організація творчої діяльності, визначення творчого підходу, творчості.
35. Ефективність наукової творчості, оптимальне використання потенційних можливостей науковця.
36. Раціональна організація праці.
37. Принципи наукової роботи: творчий підхід, мислення, плановість, динамічність, колективність, самоорганізація, економічність, критичність і самокритичність, робота над собою, діловитість, енергійність, практичність. Їх визначення та сутність.
38. Елементи самоорганізації та їх розкриття: організація робочого місця; додержання дисципліни праці; послідовність у накопиченні знань протягом творчого життя; систематичність у дотриманні єдиної методики і технології при виконанні одноразової роботи.
39. Поняття про самореалізацію.
40. Основні якості, що відповідають статусу науковця.
41. Нейрофізіологічні механізми забезпечення розумової праці.
42. Психологія наукової творчості.
43. Організація робочого дня науковця, ведення щоденника.
44. Індивідуальні особливості входження в роботу.
45. Організація робочого місця науковця.
46. Технічні засоби наукової діяльності.
47. Особливості ділового спілкування.
48. Теоретична основа наукових досліджень.
49. Класифікація наукових теорій.
50. Порівняльні, аналітичні, синтетичні наукові теорії.
51. Співвідношення емпіричного і теоретичного в формуванні теорії.
52. Уявлення, ідеї, поняття, концепції, які обслуговують практичну діяльність людей.
53. Теорія — як система достовірних знань про дійсність, яка описує, пояснює, передбачає явища конкретної предметної галузі.
54. Критерії наукових теорій та їх сутність.
55. Основні елементи теорії, їх характеристика.
56. Вихідні засади (фундаментальні поняття, принципи, закони, рівняння, аксіоми тощо).
57. Ідеалізований об'єкт (абстрактна модель суттєвих властивостей і зв'язків досліджуваних предметів).
58. Логіка теорії (сукупність певних правил і способів доведення, спрямованих на пояснення структури і зміну знання).
59. Філософські установки і ціннісні фактори.
60. Сукупність законів і тверджень.
61. Поняття про ідею як форму відображення зовнішнього світу.
62. Науковий закон, як сформульоване у поняттях знання.
63. Фундаментальний закон.
64. Мінімізація теорії.
65. Функції наукової теорії.
66. Логіка наукового дослідження.
67. Загальна схема наукового дослідження, та його складові.
68. Вибір теми, обґрунтування її актуальності і визначення рівня її розробленості; вибір об'єкта, предмета, окреслення мети і завдань дослідження.
69. Відпрацювання гіпотези й теоретичних передумов дослідження, визначення наукового завдання.
70. Вибір методів дослідження, які є інструментом здобуття фактичного матеріалу, необхідною умовою досягнення поставленої мети.
71. Інформаційне забезпечення наукових досліджень та правова сутність інтелектуальної власності.
72. Поняття, терміни та роль інформації в проведенні наукових досліджень.
73. Види інформації.

- 74.
75. Отримання і аналіз первинної інформації.
76. Інформація в інформаційнопошукових системах бібліотек та установах науково-технічної інформації.
77. Вторинна інформація.
78. Процес збору та аналізу наукової інформації.
79. Пошук вторинної документальної інформації з теми дослідження, бібліографічні видання.
80. Підсистеми методології наукових досліджень.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1						
T1	T2	T3	T4	T5	40	100
12	12	12	12	12		

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення.
3. ТЗН.
4. Навчальні демонстрації.
5. Комп'ютерне забезпечення.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БАЗОВА

1. Афанасьєв А. О. Основи наукових досліджень : навч. посібн. / А. О. Афанасьєв, Є. В. Кузькін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. – 96 с.
2. Баскаков А. Я., Туленков Н. В. Методология научного исследования : учебн. пособ. / А. Я. Баскаков, Н. В. Туленков. – К. : МАУП, 2004. – 216 с.
3. Бойко М.М., Чучка І.М., Жуков С.А. Основи наукових досліджень: опорний конспект лекцій. Мукачєво: РВВ МДУ, 2007. – 68 с.
4. Білуха М.Т. Методология наукових досліджень: підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.
5. Ганін В.І., Ганіна Н.В., Гурова К.Д. Методология соціально-економічного дослідження: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.
6. Демківський А. В. Основи методології наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. / А. В. Демківський, П. І. Безус. – К. : Акад. муніцип. упр., 2012. – 276 с.
7. Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методология наукових досліджень: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2004. – 212 с.

8. Єріна А.М. Організація вибіркового обстеження: навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 127 с.
9. Ромах О. В. Настільний посібник з методології досліджень соціальних комунікацій. – Львів : ПАІС, 2020. – 404 с.

ДОПОМІЖНА

1. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики : навч. посіб. / за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2010. 258 с.
2. Різун В. В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій. Психолінгвістика. 20123. Вип. 10. С.305-314.
3. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: моделі та практики : монографія. Київ : центр вільної преси, 2003. 200 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.
 2. Методологія науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.inter-pedagogika.ru>.
 3. Методологія науки – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.
 4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
 5. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.
 6. Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>.
- Центр досліджень і статистики науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.csrs.ru/>.